

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

MEGJELENIK HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK KIVÉTELÉVEL MINDEN NAP.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. szám

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. VALENTIN EMIL.

Főmunkatárs: Dr. Stern József. Társszerkesztő: Ifj. Wagner Antal.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: ==

Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára: 4 fillér

Diákok

vekációjának maholnap vége. Itt van már a küszöbön szeptember, gyorsan közeledik a beiratkozások ideje. A szegény polgárapák homlokát felhőzi a gond, ha arra gondolnak, hogy miből fizetik majd ki a gyermekeikért a tandíjat, honnan kerítik elő a szükséges bankókat — miből veszik majd a legújabb bővített és javított kiadást, miből telik füzetre, írószere . . . Kis kétszobás lakások szegénységében egyre sürübben emlegetik a gazdag nagybácsit, vagy legrosszabb esetben a jóistent, aki majd csak segíteni fog . . . s a gondos háziasszony figyelmesen nézegeti a szalvéták közé rejtett megtakarított koronákat, mert jön, jön már a szeptember, be kell írtni a Pistikát, Jancsikát, Mariskát . . .

A fiuk mennek — ki a gimnáziumba, ki az egyetemre s minden nappal, ahogy fogy a játékos vakáció, szaporodnak az apának: Szegénykishivatalnok-nak ősz haj fűrtjei s ráncosodik az anyának: Jóháziasszony-nak az arca.

A fiuk pedig menek, ki gimnáziumba, ki realba, ki egyetemre — csak éppen a műhelybe, vagy a kereskedésbe nem. Az a szekér, amely a diploma felé visz, tul van zsufolva, ki lehetne rá tenni a „Megtelt“ táblát, de azért mindegyre többen kapaszkodnak föl rá.

A diploma értékben egyre sülyed. Az ügyvédi, orvosi, hivatalnoki pálya proletárjainak száma folyton szaporodik, de azért még sem lehet föltartóztatni a tudományos pályákra való tolakodást.

És ha nálunk a szegény munkás is akarja, hogy fiából tanító, írnök, vas-

utas, postatiszt legyen s ne iparos, ne munkás — az is könnyen érthető. A tisztviselők panaszkodnak, a gyárosok azzal utasítják vissza a bérjavítás iránti kérelmet, hogy a munkás sokkal többet keres, mint egy tanító.

Valóban: egy jó géplakatos, egy ügyes kőműves, egy még nem tudóvésztes nyomdász napi 8—10 órai kemény, testet sorvasztó munkával keres annyit, sőt gyakran jóval többet, mint egy kistisztviselő, mint egy segédtanító, aki esztendőig tanult, míg a bizonyítványát megkapta. A munkás helyzete azonban olyan, a munkája annyira nehéz, hogy a munkás most már ettől a kínos verejtékezésztől akarja megmenteni a fiát, mikor taníttatja. Pedig ezáltal még inkább szenvedő proletárt nevel belőle.

A szabó- műhely titka

13 éves tanonc öngyilkossága.

Bokányi József bajai szűrszabó kedden reggel negyedhét órakor megjelent a bajai rendőrségen és előadta, hogy tizenhárom éves inasa: Nebojsza Péter felakasztotta magát. A rendőrkapitányság részéről Vörös Sándor tizedes kiment a szabóval ennek Budapesti-ut 64 szám alatt levő házába, hol Bokányi a lakás utolsó és műhelynek használt helyiségébe vezette. Odabent a fégyfőkos szerszám-tartó szekrény felülről második fiokjának jobb felén levő gombján lógott a fiu a nadrágszíjján. A rendőrtizedes, miután konstátálta, hogy a hulla már hideg és merev, levágta a kötélről, a szíjjal a nyakán lefektette azt a műhely padlójára, majd bezárta a szobát és a kulcsot elvitte a csendőrséghez.

A csendőrség részéről egy őrmester jelent meg a helyszínen, aki előbb is kihallgatta Vörös Sándor rendőrtizedest, utána pedig a fiu gazdáját Bokalovich Józsefet vette valótóra arra vonatkozólag, hogy tudja-e, miért történt az öngyilkosság. A szűrszabó mindössze azt adta elő, hogy a fiut csak előző este félnyelc órakor látta utoljára, azóta nem beszélt vele és azt sem tudja, hogy miért lett öngyilkos. Öngyilkossági szándékát sohasem említette előtte Nebojsza Péter. Kihallgatták még a tanonc nagyanyját is, de az öregasszony sem szolgálhatott semmi felvilágosítással, hogy Nebojsza János miért kiváncsított át a másvilágra. Ez egyelőre sötét titok.

Millió végrendeleti csalás.

Letartóztatták az örököszt.

Baja, 1913. augusztus hó 29.

Tíz év előtt országos port vert fel a kadarkuti nábob végrendeletkezése, mert később kiderült az örökös, Nagy Ákos családja, mire a néhány milliós örökség az oldalági örökösökre szállott. Most egy ilyen, ugyancsak milliós végrendeleti csalás ügyében nyomoz a zombori rendőrség és az egyetlen örökösöt már le is tartóztatta.

Három és fél évvel ezelőtt meghalt Zomborban Konyovics István dúsgazdag zombori földbirtokos, aki másfél millió korona értékű vagyonát a vele közös háztartásban élő Probojsevics Mária zombori temetkezési vállalkozónőre hagyta. Az asszony ugyanis felmutatott Konyovics halála után egy szabályszerű öt tanuval aláírott, halálesetre szóló örökösödési szerződést, mely szerint Konyovics halála jelétül, mivel agg kora miatt nőül nem vehette, háromszáz láncc földet, kétszáz ezer korona készpénzt és egy százezer korona értékű házat hagyott. Probojsevics kérelmére a zombori törvényszék előtt kihallgatott tanuk eskü alatt azt vallották, hogy Konyovics a fenti módon az ő jelenlétükben végrendeletkezett.

Kristály-só

a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali só, a legszigorubb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

A Kristály-só kapnató minden jobb fűszer- és csemegeüzletben

A »KRISTÁLY-SÓ« a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali só; az őrlési és előállítás folyamata alatt semminemű tisztátlanság nem érheti, mert valamennyi művelet — még a dobozok megtöltése is — műszaki auton. automatikus géperővel történik, emberi kézzel való érintés nélkül.

»KRISTÁLY-SÓ« egészség-ápoló és tápláló-erejű, a csomót, velőt, idegeket fejlesztő, az étvágyat s emésztést elősegíti.

A »KRISTÁLY-SÓ« higiénikus jellege mellett antihigroszkopikus természetű is, tehát — ellentétben a közhasználatú sóval — nem szívja magába a levegőbeli nedvességet.

A »KRISTÁLY-SÓ« tehát nem áll össze, nem piszkolódik, hófehér kristály szemekben marad, miért is használata nemcsak a legégség-sébb, hanem a legtakarékosabb sófogyasztás.

Kristály-só

egészség-ápoló és tápláló-erejű! Nem áll össze s nem csomósodik! Etvégy-gerjesztő! Emésztést segítő!

Ara dobozonként (1 kilogramm) 1 korona.

Kapható: Drescher Gyula kereskedésében Baján.

Közben a kétszáz ezer korona készpénz arányos felosztása miatt az örökségből kizárt rokonok perrel támadták meg a végrendeletet s az utolsó fórum, a Kuria el is rendelte a készpénz felosztását a rokonok között Probojsevicz Mária a kezei között levő ajándékozási okiratra hivatkozva, magának követelte a kétszáz ezer koronát is. Ujabb per indult meg s a bíróság Probojsevicz Máriának adott igazat, mert kérelmére zár alá is vette a keresetben fixirozott összeget.

A rokonok egy percig sem hittek az ajándékozási szerződés hitelességében s mindent elkövettek, hogy hamis voltát bizonyítsák. Egy határrendőrségi detektívét bízták meg a titok felfedezéséhez. A detektív összeharagkozott az ajándékozási szerződést a áró egyik tanuval, egy volt csendőrmesterral, aki borközi állapotban elárulta az örökösödési szerződés titkát, mely szerint a Konyovics István által aláírt fehér ivlapot egyszerűen kitöltötték s a tanuk pénzért aláírták a nevüket. Miután így kiderült, hogy a sokat emlegetett ajándékozási szerződési okirat, amelyben Probojsevicznek az örökségre vonatkozó jogai vannak lefektetve, hamis, a zombori rendőrkapitányság távirati megkeresésére a bajai rendőrség előállította a Baján lakó probojsevicz Máriát s Zomborba kísérte. A zombori rendőrség kihallgatás után kihirdette előtte a letartóztatásról szóló végzést s tegnap átkísérte a zombori ügyészségre.

Elcsipett kivándorlók.

Utirány:
Baja—Pozsony—Hamburg

Hétfőn este három uriasan öltözött ember állított be a Schreier-féle vendéglőbe. Éjjeli szállást kértek, de azzal a feltétellel, ha a vendéglős ittélükéről senkit nem értesít.

Természetesen a vendéglős első dolga volt a csendőrség figyelmét felhívni a gyanus utasokra, akik a három idegent, mivel igazolni nem akarták magukat, bekísérték az őrszobába.

A vallatás foyamán meglepő dolgok derültek ki. Kisült, hogy a három idegen uri ember: Borges Mátyás, Gobis János, Folkner György vingondi sváb parasztok, kik Amerikába akartak szökni.

Sarlach Lajos hamburgi kivándorlási iroda főlevelejt oktatták ki őket, hogy miként kell Amerikába szökniök. A körlevél meghagyja nekik, hogy podgyász nélkül utazzanak, uri ruhát vegyenek magukra, azonkívül megjelöli az utirányt. Az utasítás szerint vonaton kell jönniök Bajáig, itt hajóra szállnak, amelyen egy Pozsony melletti kis faluig utaznak, ahonnan ismét vonaton kell tovább utazniok Hamburg felé.

A rendőrség ezzel a fogással egy egész raját a kivándorlóknak fogja feltartóztatni, mert az egész utirányt, melyen pedig sokan vándoroltak ki, lehetetlenné tette.

A három kivándorlót 5 napi elzárásra ítélték, melynek kitöltése után haza fogják toloncolni őket.

TELEFONHIREK.

Bpest 1913. augusztus 28

Azsiái kolera.

Temes megyében aug. 24 ike óta 4 ázsiái kolerabetegedés fordult elő, ezek közül kettő halállal végződött. A tegnap megírt csurogi és szenttamási kolera gyanus betegekről a bakteriológiai vizsgálat megállapította az ázsiái koleraét.

Halálraitelt tisztiszolga.

A még súlyosan beteg Jakubovics tisztiszolgát, aki Bécsben Eisenkopf kapitányt és Bolza Mária grófnőt meggyilkolta, ma a katonai törvényszék halálra ítélte.

NAPIHIREK.

A főispán Szabadkán. Dr. Purgly Sándor, főispán, aki a nyár egy részét Pöstyénben töltötte, elutazott a fürdőből. A főispán még néhány napig Budapesten marad s hétfőn megy haza Szabadkára.

Közzgyűlés. A nyári szünet után az első közzgyűlés szeptember 4-én lesz a főispán elnöklésével.

Eltűnt gyermekek. Kellner Antal 10 éves bajai gyermeket Peska nevű idősebb társa elcsalta a Bácsbokod felé vivő országúton. Azóta a gyerekek nyomára nem akadtak.

Albánia királya. A napokban nagy csődület volt a Szt-István-téren. Egy zilált hajú ember szónokolt a közepén, hogy ő Albánia királya, katonákat toboroz és megy a szerbek ellen háborúba. Jöttek a csendőrök, kik lefogták a szegény elmebetegét, ez azonban nem alterálta abban, hogy a csendőrök kinevezzék testőreinek, a tisztiorvost külügyminiszterének. Nem sokáig tartott azonban a dicsőséges uraikodása, mert bevitték a közkórházba.

Iskolai értesítés. A városi polgári iskola a tanulókat szept. 1-én, 2-án és 3-án délelőtt 8—11-ig, délután 2—4-ig veszi fel, a javítóvizsgálatokat aug. 30-án délelőtt tartja meg. Baja, 1913. aug. 28. án.

Az igazgatóság.

SPORT.

Sport Naptár.

- Szept. 7-én d. u. 4 órákor Baján bajnoki futbalmeccs a Szegedi AC. ellen.
- Szept. 14-én d. u. 4 órákor Baján BSE. Bácska Szabadkai AC. ellen bajnoki futbalmeccs.
- Szept. 21-én d. u. félnegy órákor bajnoki futbalmeccs BSE. Szabadkai MTE. Baján.
- Szept. 28-án félnegy órákor Baján bajnoki futbalmeccs BSE. Szabadkai TC. ellen.
- Okt. 5-én Zomborban ZSE.—BSE. bajnoki futbalmeccs.
- Okt. 12-én 3 órákor Baján bajnoki futbalmeccs Ujvidéki AC. ellen.
- Okt. 19-én d. u. 3 órákor Baján bajnoki futbalmeccs a Szegedi T. K. ellen.
- Okt. 26-án Baján felhárom órákor bajnoki futbalmeccs BSE. Szegedi MTE.
- Nov. 2-án Baján felhárom órákor bajnoki futbalmeccs BSE.—Ujvidéki TK.
- Nov. 9-én üres.
- Nov. 16-án üres.
- Nov. 23-án Szabadkán bajnoki futbalmeccs Szabadkai SC. ellen.

ERNSZT JOZSEF

sugólszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Intelligens és értelmes
pénztáros kisasszony
és
2 jegyszedő
állandó alkalmazást kap.
„Uránia” mozgó-színház

(Mészáros-féle ház.)

Jelentkezni délelőtt 9—12-ig a színháznál.

Város bérház emeletén

3 szobás lakás

külön övegfolysóval kiadó.

özv. Löwenstein Frigyesné.

„Robúr” Világot hódít!

Magyar gyártmány.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet (Központi Szálló épületében) ujonan átalakítottam és saját készítményű cipőmmel dusan felszereltem. — Ugyiszintén abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű „Robúr” cipőket Baja és környékére az egyedélárusítást megszereztem. A „ROBUR” cipők az eddigi összes gyártmányokat felülmúlják.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok. „Robúr”-cipők a legényesebb igényeket kielégítik

Robúr-cipő

formája, finomsága és tartóssága utolérhetetlen.

Kapható: SZILÁGYI SÁNDOR cipő-üzletében,
Főüzlet BAJA, (a „Központi” épületén.)
Fióküzlet BÁTAS ÉKEN

Zacherlin

hilft großartig als un-
verdorben „Infektentödtter“

Baja: Drescher Gyula, Fleischmann Benő Fiai, Gludovácz Ferenc utóda, Cserba György,
Sternfeld Vilmos, Stampfl Jenő, Honig Muki, ifj. Welisch Géza, Zwillinger Salamon.
Bácsalmás: Müller János, Rosenberg Adolf, Scherk Gyula.
Pátaszék: Mayer Gusztáv, Eichhardt József, Goczay Nepomuki János utóda Shier Ferenc.

Énekesek, papok, tanítók véleménye a SIROLIN „Roche“-ről:

A légzőszervek megbetegedéseinél.

K. S. udvari operaénekes.

Erősen köhögtem és Dr. S. ur rendeltére Sirolin „Roche“-t használtam — A siker fényes volt.

L. Sch. tanító, C.-L.-ben.

Gyakori és mákos gégegyulladás szenvedtem. A Sirolin „Roche“-t enyhített szenvedésemet. A szernek étvágyperjesztő hatása is van.

R. Sp. plébános W.-ben (Elszász).

Tüdőhurutomat a Sirolin „Roche“-t igen gyorsan enyhítette és a gyógyulás rövid idő alatt ajlott be.

H. B. énekművész Z.-ben.

A Sirolin „Roche“-t több mint 1 év óta nagy-szori szolgálatokat tesz. A nagyközönség figyelmét a kitűnő szerre egy színpadon fel fogom hívni.

Influenzánál, asthmánál, tüdőhajoknál a Sirolin „Roche“-t nélkülözhetetlen házszer, hatása erősítő a tüdőre és az egész szervezetre. A Sirolin „Roche“-nak pompás íze van és különösen alkalmas óvatossági kurákra. Sirolin „Roche“-t minden gyógyszerárban kapni.

Minden nő szeret

hatalmára: vagyis szépségének fenntartására áldozni és helyesen teszi, hiszen azért nő, hogy szép legyen. Az e célú tövés orr, szeplő, majfolt, mitesszer, pattanás, ráncok, foltok, minden arctisztatlanság és bormany eltávolítása kötelessége a nőnek, vétek volna rü arcot érni, ha van megbízható tökéletes árthatatlan szer, mely szépséget teremt. Általában a legjobban szeretik a **Kriegner-féle** szépítőszereket és pedig a

Kriegner-féle AKACIA-krém mely 2-3 nap alatt minden szépség-hianyot gyökeresen eltünteti, teljesen árthatatlan, fehérít, üdít, simít, szépít, fiatalít. Ára 2 korona.

Kriegner-féle AKACIA-szappan kellemes illatú, tartós és üdítő hatású. Ára 1 korona.

Kriegner-féle AKACIA-puder védi a bőrt a nap és szél befolyása ellen. Egy doboz ára 1 korona.

Aki ezeket a kozmetikai szereket használja, annak nem kell vénüléstől tartania, szépségének hatalmát megtartja a legmagasabb korig. Kaphatók az összes gyógyszerárakban. Postai szétküldés utánvétellel.

Kriegner gyógyszerár Bpest, Kálvin-ter.

Világhírű Puch

verseny - kerékpár

kitűnő karban — strapára is használható — azonnal eladó. Rokus-utca 18.

Zongorák és Pianinók

csakis elsőrangú gyártmányok — **Laubergger és Gloss, Geser Ferenc**

továbbá **Neuburger Adolf** gyáraiból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál
Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül, 10 éves jótállással.

**Géphasznya kötődébe egy
leány tanoncnak**
fizetéssel felvétetik.

Baja, Szt. Antal-utca 45. szám

Egy izr. uri családnál egy iskolás-gyermek **kellemes otthont** talál, hol egy VI. gimnázistól oktatást is is nyerhet. Cím Attila-utca 19.

Megfelelő iskolai képzettséggel bíró fiu

tanulóul

fizetéssel felvétetik

Nánay Lajos könyvtárműködésében
Baja, Tóth Kálmán-ter.

Tanulót

megfelelő iskolai képzettséggel felvesz
ifj. Wagner Antal
könyv- és papírkereskedő

SALVATOR

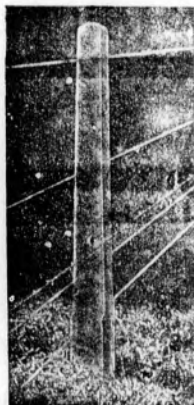

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENŐTT
KAPHATÓ.

Dasbeton oszlop

a legjobb és legolcsóbb **kerítés-oszlop** elpusztíthatatlan. Bármilyen méretben készül.

Terrenol

az egyedüli tűzálló asbest cement palla állandóan raktáron van.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá-, cementáru- és műkögyára
Baja.

NÁNAY LAJOS

■ ■ KÖNYVNYOMDÁJA ■ ■

BAJA GRÓF
ZICHY
BÓDOG-TÉR

■ ELVALLAL MINDEN E SZAKMABA VAGÓ MUNKÁT CSINOS KIVITELBEN JUTANYOS ÁRBAN.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Allein echter Balsam aus der Schutzensel Apothek der A. Thierry in Pregrada bei Rijtsch-Sauerbrunn

Utolérhetetlen hatású tödő- és meilbetegségeknel, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget es gegebajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jóhatású gyomor-görös es kolika ellen. Gyógyhatású aranyér es altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitünően bevált fogfájásnál, olvas fogak, szájbüznél, valamint az összes szá-jés fogbetegségek, büffögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő büzt. Jó hatású pantiikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebet, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitünő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: **THIERRY A. Órangyal-gyógytárának PREGRADA, Rohitsch mellett.**

12 kis, v 6 dupla, v 1 nagy specialíveg 5-60 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gverekágyas nőknél fájó emlők, tejmögindítás, rekedés, emlőkeményítés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás vagy zuzodás által okozott sebeknél kitünő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét tüske stb., kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, séreg, rothadás, körömgtyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknel előforduló fölfekvéseknel, vérkeleéseknél, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknel stb. jó hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pánz előzetes beküldése vagy utáévt mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerertárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utójai, Radanovits Festv. drogueriákban. Ahol nincs lerakat renéljünk közvetlenül:

THIERRY A. Órangyal-gyogyszertárából PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett)